

مشرق و غرب

مطبعة و محل اداره :

جہاں اوغلاں امنیت
مندیوخی جوارندہ
شنگول یقوشندہ
۲۵ نوسو

مسکرتہ ووافق آژان

جدیدہ مع الممنونہ
قبول اولتون

درج ابدلہ بن آثار اعادہ اولنار

دینہ ، فلسفہ ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاسیات و بالخاصہ احوال و شئون اسلام و دین و ملت ابد و دھندہ پر نشر اولتور .

صاحب و مؤسسی :

در سعادتندہ نسخہ سی ۵۴ یا ۵۵ در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تاسیسی

قبیلہ دن مقوا بورو الہ کوندریلیرسہ سنوی

۲۰ غروش فضلہ آلنبر

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونہ بدلی

سنہ لکی	التی آسانی	غروش
ممالک عثمانیہ ایچون	۶۵	۳۵
روسیہ	۶۵	۳۰۵
سائر ممالک اجنبیہ	۱۷	۹

یدنجی جاد

۳۰ ذی الحجۃ الشریفہ ۱۳۲۹ پنجشنبہ ۸ کانون اول ۱۳۲۷

عدد : ۱۷۲

بيك التون نقد ايله معيتكزده بولونان كوله لردن اوچ دانه كوزل يوزلو- سنى تقديم ايتمه ليسكز ! تكليف غريبنى ايتدى .
— كوله لرم اولادم منابه سنده در . پاره جهتنه كنجه اعطاي نقود پادشاهلره مخصوص بر حالدر . بن كديكم وقت رسم معتادى ايفاليجين ناچيزانه بر مقدار تقديم ايتدم . آرتيق امير حضرتلرينك بندين بلكه مه سى دكل ، بنم كنديلردن اميدوار اولمام لازم كليز جوابيله حريفى صاودم ، مابعدى وار

مترجمى

طاهر المولوى

اسلامده فن و فلسفه

بشنجى عصر هجرى ده عراق . — اسلام لك ترقيات علميه و مدنیه لرندن باحث تاريخ علوم صحيفه لرى قاريشدير لمق ايسته نلديكى زمان بغدادى در خاطر ايتمامك قابل دكلدر . بغداد اوچنجى ، دردنجه و بشنجى عصر لرده معارف اسلاميه نك اك رنگين صفحاتنه مشهور اولمشدر .
بو منبع عرفانك نشر ايتديكى حزمات معرفت ، بشنجى عصر هجرى ده دنجى ، ايكي اولكى عصر لك شعشعه سندن آز قوتلى دكلدى .
فى الحقيقه بغداد بشنجى عصرده ده سطوت و شهرت علميه سنى بك پارلاق بر صورتده محافظه ايده بيلمشدر .
عضدالدوله نك عنعنات عمران پروريسى بو عصرده موقعاً و سياسته كنديسندن كوچوك فقط معنا و فكر آ بك بويوك اولان بر ذاتده تمثيل ايلمشدر .

نظام الملك دن بحث ايتك ايتيوز : معارف اسلاميه نك ترقيات حيرتجاشسندن بحث ايدر كن نظام الملكى اونوقت ، بووزير ابدى الاشتهاره علم و معرفت نامنه اينار تجيلات ايتمامك بك بويوك بر قدر ناشناسلق اولور .
نظام كنجلكننده بك جدى بر تحصيل كورمش ، زمانك اك متبحر علماسندن تدرس ايلمشدى . فطرتك ابدالنده بك آسماحت كوسترديكى بر ذكاي خارقه نمايه مالكدى . بر حالده كه هر خصوصده بوتون معناسيله زمانك بر داهيسى عد اولنه بيلور . معظمات اموره قارشى ييلغينلق كوسترمك ، فرط مشاغلهن بيتاب قالمق نظام ايچون مجهول شيلردى .
فطرى بر ذكانك ، جدى بر تحصيلك ، بخش ايتديكى متين و جهان شمول بر رويت و سياسته ؛ اوزون مدت ، بغدادده آلپ آرسلان و ملكشاهك خدمت وزارتلىرى كمال شعشعه ايله اداره ايلمشدر . بو ايكي بويوك حكمدار ، بوتون شان و شهرتلىرى ، فداكار وزيره مديوندرلر .
نظام ، اك مشكل زمانلرده ، اك قاريشيق آنلرده بيله متانت و رزانت فكر يه سنى اصلا غائب ايتمامشدر .

تاريخ سياسى ده حائز اولدنى موقع بلند احترامه ضميمه تاريخ علومده كنديسنى آريجه بويوك بر عالم ، ذى نفوذ و فياض بر حامى علم اولمق اوزره قيد و تحيل ايلمكده در .

مخصوصاً احضار ايديلن بر قوناغه كوتورديلر . مهماندارلغمه تعيين اولونان ذات كلوب كنديسنى تقديم ايتدى . دو قوز كونلك مهمانلقدن صوكرا امير طرفندن بكا بر خلعتله اون بيك تنكه ، امرای معيتمه ده كذا برر خلعتله بيكر تنكه و ايكنجى درجه ده كى ضابطان ايله نفراته بشر و ايكيشر يوز تنكه يوللانيلدى . بولون باشقه بينه جكم ات ايچين ده صيرمالى ايكي طاقم كونده ريلى .

بنده بالمقابله امير ايچين التون قبضه بر قيليج ايله بر آت طاقمى — كه اون ايكي بيك اشرفى قيمتمده ايدى — آلتون بر خنجر ، ايكي يوز عدد آلتون سكه ، بيك تومن دكرنده مرصع بر كمر ، يالديزلى انكليز اكرليله ايكي رأس عرب آتى و شال ، قاش زردوز كلاه كى شيلر تقديم ايتدم .

اميرك هديه لرى مياننده كندى چاماشيرندن اوچ قات ده كوملك و طون واردى كه طون لك قرمزى ، بياض ، منكشه ، يشيل رنگلى دبرت پارچه دن ديكلشمش اولديغنى حيرتله مشاهده ايتدم . نه ايسه كرك بن ، كرك امرای معيتم بو لباسلى كيپندكن صوكرا بر مأمور كلوب اميرك بزي حضورينه قبول ايله يه جكنى خبر و يردى . قالقوب يوله چيقدى . سرايه ورودمده قوش بيكى استقبال ايدرك اوطه لرندن برينه كوتوردى . بخارا اميرلى بويوك بر اوطه ده اوطورورلر . يانلرنده سودكلى كوزل چوققلردن ايكي اوچ دانه سى بولونور . امرا و رؤساده اوطه نك اطرافنه ديزباير ، ايكي دانه دربانده قاينك ديننده دوروب اميرك اشارتنه حصر نظر ايدور . بر اشارتده بولونورسه ايكيلى بردن قرشار ، آلدقلى امرى كرى كرى يورومك شرطيله چيقوب هوداچى — مابين مديرى كى بر مأمور) يه تبليغ ايلرلر .

بن اطاق اميره ياقلاشينجه دربانلر قوشديلر ، صوكرا دونوب هوداچى يه تبليغاده بولونديلر . هوداچى يانمه كلوب :

— امير حضرتلرى ، هدايا كزى قبول بويورديلر . شيمدى ، تقديم ايتديكز آتلك ديزكينندن طوتوب آلتون كيسه سنى اوموزكزه يوكله تدكن صوكرا احترام كوسته رمه كز لازمدر . ديدى . بنده :
— احترامه كنجه اللهدن باشقه كيسه يه سيجه ايددم . جوابى و يردم . كيسه دن ايشيديله ين بوسوزلر خيلى تعجبى ، حتى تغيرى موجب اولدى . نهايت قوش بيكنك توصيه سى اوزرينه هوداچى حضوره كلى و :

— امير حضرتلرى ، كندى عادتكز وجهله رسم سلام ايفاسنه مساعده ايتدى . ديدى .

بن اوطه يه كيروب على المعتاد سلام و مصافحه ايچين اميره الهى اوزاتدم . يانى باشنده برير كوسته ردى . مؤدبانه اوطوروب احترامكارانه صحبت ايتدم . بر ساعت قدر كوروشدكن صوكرا مساعده استحصاليله هزله عودت ايله دم .

ايكى آى صوكرا اميرك بندكانندن برى كلى و :

— امير حضرتلرى ، سزه قارشى بك متوجهدر . لايق اولان كنديلر بنه

نظام‌الملک درس رفیق‌ری اولان عمر خیام و حسن بن صالح کی خارقه خلقتله برلکده امام موفق نیشابورینک حلقه عرفانده ا کمال تحصیل ایلشدی .

بو اوچ رفیق تحصیلدن حسن صباح بالا خره معنویت انسانییه زهرله مک ، مدنیت اسلامییه یی تخریب ایتک ، جمعیت بشریه یی هرج و مرجه دوشورمک کی تشبثات دناستکارانده نه قدر بر شیطنیت و اقتدار کوسترمش ایسه نظام‌الملک ده انسانیتک انکشافات فکریه سنی تأمین ، سعادت آتیه سنی تهیه وبالخاصه بنیاد اسلامیتی تقویه خصوصنده او نسبتده و بلکه دها زیاده شمولی بر دهای رویت ، شایان تحیل بر درایت و مزیت کوسترمشدر .

بغداد ، اصفهان و سائر بلاد اسلامیة ده اعلا ایتدیکی مؤسسات علمیه نظام اسمی تاریخ مدینتک اک رنگین صحیفنه زرین قلملرله حک ایتدیرمش و بو نامک الی الابد السنه انامده حرمت و تکریم ایله یاد ایدلمه سبب اولمشدر .

قانی برقانک ، صباحیلردن ملعون برسر سرینک خنجر غدرینه قربان اولان بویوک نظامک بغدادده تأسیسنه موفق اولدینی دارالفنونک - که مدرسه نظامیه نامیله مشهوردر - سقف عرفانی آلتنده پرورشیا کمال اولان اعظم میاننده متبحرین اسلامیة دن یک بلند سیمار کورولمکدهدر .

بشنجی عصر هجری ده بو آبدۀ عرفانک ریاست تدریسیه سنده امام

غزالی کی داهیلر بولونیوردی ! . . . غزالی و امثالی بر طرفده ، تفسیر ، حدیث ، فقه ، علوم اجتماعیه ، حکمت اخلاقیه ، علم کلام و فلسفه اسلامیة تدریس ایدرکن دیگر طرفده عمر خیام کی ارباب فن ده علوم طبیعییه و ریاضیه نک مباحث منلقه و دساتیر عالیله اشتغال ایدیورلردی .

علوم طبیعییه و طبییه متخصصلردن ابوالفرج بن طیب و ابن جزله ایسه سرائر طبیعتک نوامیس حکمت نمونی کشف ایله اوغراشیورلر و فن طبک تأمین ترقیاته چالشیورلردی .

ابن جزله ، فن طبک بالجله اقسام و شعباتی جامع وارباب تحصیل ایچون یک نافع قلاسیق اثرلر ، (تقویم الابدان) کی طب و حفظ الصحیه عائد مجموعه لر نشر ایدیورلردی .

ابن جزله نک بوتقویملری لاتینجه یه نقل و ترجمه ایدلیدیکی وقت آوروپاده یک زیاده اشتهار ایلشدردر . چونکه شکل تألیف‌لری اقتضای اوله رق بواثرلر تدریسات خصوصنده یک زیاده سهولت بخش اولیورلردی .

بشنجی عصر هجری ده عراق اطبا وارباب فنی آردسندۀ ابوالفرج بن طیب ، هارون بن سعدو ابوالحسن بن بطلان کی غیر مسلملرکده شهرت قازانمش اولدقلری کوربایور .

عمر خیام . — مدقق بر ریاضی ، کی ذکی بر هیئت شناس ، درین دوشونجی ورنده مشرب بر حکیم و صفلینه برده شاعر و ادیب صفتلری علاوه ایدیورسه عمر خیامی نظر مزده تمثیل ایتدیره بیایور . عمر خیام هجرتک ۴۰۸ تاریخلرینه طوغری آسترآباد ماحقاندن دهستانه تابع

(دلک) نام قریه ده مهدارای عالم شهود اولمشدر . مدید بر حیات غم آلود کچیردکن ، تام بر عصرک بار مصائبی آلتنده ازیلدکن ، پیراندون صکره نهایت (۵۱۵) تاریخنده نیشابورده عالم فنایه وداع ایلدی .

اصل اسمی غیاث‌الدین عمر بن ابراهیمدر . پدری خیمه اعمالیله مشغول اولدیغندن کندیسنه (خیام) لقبی ویرلشدر .

خیامک یک عبرت آمیز اولان سرگذشت حیاتی - مع التأسف - بر ظلمت مجهولیت آلتنده احتفا ایدیور . بعض مورخینک بیاناته نظرأ خیام عنفوان شبانی نیشابورده کچیرمش ، امام الموفقک مکتب عرفانده ا کمال تحصیل ایش .

رفقای تحصیلدن ابو علی حسن طوسی بالا خره نظام‌الملک نامیله رتبه وزارت احرار ایلدیکی کی دیگر رفیقی حسن صباح ده اسماعیلیه مذهبنی تأسیس ایلشدر . کویا بو اوچ رفیق هنکام تحصیلده آرلرندۀ بر عهد و میثاقده بولنشلر یعنی رفقاد هر هانکیسی آتیا بر موقع صاحبی اولورسه دیگر آرقداشلری حقنده حمایت و معاونتده بولمنی تعهد ایش ایش .

نظام‌الملک امرای سلجوقیه دن ملکشاهه وزیر اولنجه عهد ماضیسنی درخاطر ایدرک حسن صباحی امیرک قرناغنه تعیین ایش . فقط ، حسن طبیعتده مکنوزدناات حسبله ولی نعمتی استرقاب ایش اولدیغندن بالا خره مأموریتندن طرد ایدلش . رند مشرب خیام ایسه یات سرستانه یی ابواب امراده تکاپو ایله قازانیله حق شان و شرفه ترجیح ایدن و رسمی آلایشلردن فطرة متفر بولنان اعظمدن اولدیغندن بغداد رصدخانه سنده تتبعات علمیه و فلسفیه یه مداومتی هر درلو مأموریتلرک فوقنده کورمش و اونکله قناعت ایش .

مع مافیۀ بو روایت - اکثر مورخینک بیانات متعده سنه رغما - بعض ذوات نظرندۀ شایان تردد کورولمکدهدر .

عمر خیام ریاضی . — خیام ، ریاضیون اسلامیة نک سرآمداننددر . (کتاب الجبر) عنوانی اثری ده او وقتلر ملکشاهک بیله فوق العاده مظهر تقدیری اولمشدی و عهده سنه بغداد رصدخانه سی مدیریتی توجیه ایدیلرک قدری تحیل ایدلشدی .

خیام بو مأموریتی اثناسنده ملک شاه نامنه نسبت ایدیلن مشهورژیج و تقویمی تنظیمه موفق اولمشدر .

خیام معاصری بولنان علما نظرندۀ صاحب کمال و ممتاز بر فیلسوف کی تلقی ایدیورلردی . حتی کندیسنی ابن سینا ایله هم غیار عد ایدرک قدر ایلری کیدیایورلردی .

غریبدرکه بر کیجه خیام ابن سینانک فلسفه دن باحث مشهور (شفا) سنی مطالعه ایدرکن وفات ایلشدر . نیشابورده مدفوندر . مزاری ، وفاتندن خیلی مدت صکره ، تلمیذاندن نظامی طرفندن بولنه رق اوزرینه بر توبه یایدیرلشدر .

نظامی یه بو خصوصده رهبر اولان شی خیامک : وقبرم « باد صبانک

خزان دیده کالر آئنده کیزلیه بیلجکی بر پرده اوله جتقدر. « مألده کی قطعه سی ایدی .

عمر خیام شرقک بویوک ریاضیلر دندر . شایان تأسف درکه دیگر اعظم اسلامیه نك مؤلفاتی حقدده کی لاقیدیمزی خیامک اثرلرینه ده تشمیلدن کندیمزی قور تاره مامشدر .

خیامک ریاضیاته عائد کتابلری ، اون سسکزنجی عصره قدر آوروپالیرجه ده مجهول قالمشدی . ۱۷۴۲ تاریخنده « له نارمه ثرمان » نشر ایتدیکی بر اثرنده ، ایلك دفعه اوله رق؛ خیامک لاید کتبخانه سنده محفوظ اولان (کتاب الجبر) ندن بحث ایلشدی .

بالاخره مونتوقلا (Montucla) و غارج (gartz) دخی بوکتابه دائر بعض معلومات ویره بیللمشدری .

نهایت ۱۸۵۱ تاریخنده موسیو (دونه بق) خیامک کتاب الجبرینی فرانسزجه یه ترجمه ایتکه موفق اولدی و بو سایه ده آوروپا محافل علمیه سی بو مشهور کتابک مندرجاتنه دائر حقیقی بر فکر ایدنه بیلدی .

کتاب الجبر بش بادن مرکب اولوب هر باب مباحث آتییه یی محتویدر .

(۱) نجی باب : دیباجه . معلومات ابتدائیه جبریه ، حلی ، مطلوب معادلات جدولی .

(۲) نجی باب : برنجی وایکنجی درجه معادلاتنک صورت حالری (۳) نجی باب : اوچنجی درجه معادلاتنک صورت تشکیل وبالهندسه ترسیم .

(۴) نجی باب : مخرجلرنده مجهولک قواسنی حاوی اولان معادلات کسریه مناقشانی .

(۵) نجی باب مباحث جبریه دائر اخطارات متممه . عمر خیام کتابنده حل عددی و ریاضیلری دائماً ترسیات هندسیه ایله اراهه ایتک اصوانی قبول و تطبیق ایلشدر .

کتاب الجبرده کمیات منطقه و کمیات اصمه حقدده دخی اساسلی معلومات ویرلشدر . خیامک ایکنجی درجه معادلاتنک حل خصوصنده اولجه اوقلید طرفندن درمیان ایدلش اولان مطالعاتی ده نظر اعتباره آلدینی ظن اولمقددهر .

خیامدن ده اول یعنی ۳۲۸ تاریخندن ۳۷۹ تاریخنه قدر بر حیات اولان ابوالوفاء بوزجانی طرفندن هیپارک بر اثرینه یازیلان شرحه ده ایکنجی درجه ده معادلاتنه دائر مطالعات مهمه سرید ایدلش اولدینی محققدر .

احتمالک خیام ؛ کتاب الجبری یازمه دن اول ؛ ابوالوفانک بواثری ده کوزدن کچیرمشدر . ابوالوفاء ، علم هندسه یه عائد متعدد تألیفاتی و (کتاب الحدود) و (وزیح الشامل) عنوانی لایموت اثرلریله علوم ریاضیه ده کی اقتدارینی کوسترمش اولدیغندن خیامک بو ذاتک اثرندن استفاده ایتش اولسی استبعاد اولنهماز .

فقط اوچنجی درجه معادلاتنک تشکیلاتی صرف عمر خیامک اثر

دهاسیدر . خیام بوخصوصده اولاً سیستماتیک بر نظریه وضع و تأسیس ایلش وبالاخره بو نظریه یی تحلیلالات تطبیقیه ایله ده تأییده موفق اولمشدر . مبادلات مکعبیه دن ایلك دفعه بحث ایدن ریاضینک خیام اولدیغنده بوتون ارباب فن متفقددر .

علم جبرک تاریخ تأسیسی وانکشافاتنه عائد صفحات خطوه بخطوه تعقیب ایدیلیرسه بوباده اک بویوک موفقیتلرک خیامه عائد اولدیغنی اعتراف ایتک احباب ایدر .

فی الحقیقه بر معادله نك قاچ دانه جذر حقیقیسی اوله جغنی تعیین ایچون قطوع مخروطیات استعمالی اصولی تصور ایدن وجذورک قیمت تقریبیه لرینی تقدیر وحساب ایتکه موفق اولان ریاضی خیامدر . بعض آوروپا مؤلفینی بواصولک اولجه آرشیمد و آپولونیوس (Apollonius) طر - فلرندن تطبیق ایدلش اولسی احتمالی اورتایه آتمقدده ايسهلرده شمدی یه قدر نه آرشیمدک ونده آپولونیوسک بویولده بر اثرینه دسترس اولنهمامشدر .

(ژورسالمون) ک دیدیکی کبی بواصولک واضع حقیقیسی عمر خیام اولدیغنی قبوله هرکس مجبوردر .

کتاب الجبر آوروپا ریاضیونی آره سنده پک زیاده اشتهار ایلشدر . خیامک ؛ کتاب الجبردن باشقه ؛ ریاضیاته عائد وبالخاصه جذورات مکعبیه نك صورت استخراجندن باحث متعدد رساله لری واردر .

خیام ریاضی اولدیغنی قدرده بر هیئت شناس ایدی . (زیج ملکشاهی) عنوانی آئنده ترتیب ایتدیکی جداول رصدیه حاز بولندینی شهرته بحق لایقدر .

اصلاح تقویم ده خیامک اثر موفقیتیدر . خیامک تنظیم ایتدیکی تقویم (۱۰۷۹) سنه میلادی سنده (اصلاح تقویم جلالی) نامی تحتنده نشر ایدلشدی . تقویم جلالی کندیسندن بش عصر صوکره ترتیب ایدیلن (غره غووار) تقویمندن ده طوغریدر .

عمر خیام شاعر . — خیام شرقده کتب غنیمه سندن زیاده آثار شعریه سیله اشتهار ایلشدر . خیامک رباعیاتی ، افق شرقده کتاب الجبرینی خسوفه اوغراتمشدر . رباعیاتک بعض پارچه لری معلم فیضی افندی مرحوم طرفندن ترکیه یه نقل و ترجمه ایدلشدر . صوگ سنه لرده پارس ده خیام حقدده فرانسزجه غایت مفصل بر اثر نشر اولمشدر .

خیامک قیمت ادبیه سنه دائر تنقیدات و مطالعاتده بولونمق پلانمزدن خارج اولدینی جهته بو خصوصی ادبیات منتسبلرینه براقیورز . بالککز خیامک مسلک رندانه سنه دائر بر فکر ایدینه بیلیمک ایچون رباعیاتک بعض قطعه لرین ذکر ایده بیلرز .

رباعیات خیام ، مدایح عشق و باده ایله مالیدر . خیامک مشرب لایبالیانه سی رباعیاتک هر مصرعنده اوقونه بیلور . هر صحیفه ده همان عینی نفحات سرمستانه یه تصادف اولنور .

خیام زمانک جعلی صوفیلری ، ریاکار زاهدلری ایله قپالی تهکملردن ، آچیق استهزالردن پک زیاده ذوقیاب اولمقددهر . خیامک ، بعضاً مشغول

اولدینی ابتلالر قارشى بی تاب وتوان قاله رق ، یأس ونومیدینک صوک
درجه لرینه واصل اولدینی کوریلور بر حالدہ ، حیات آتیه ده بیلہ قطع
امید ایتدیکی ظن اولنیور .

خیامک ظواهره قارشى کوستردیکی لاقیدی بنضالابالیک درجه سنی ده
چشم اولدینی حالدہ ، شایان حیرت درک : حافظ شیرازینک طالع بد
بختینه اوغرامقدن مصون قالشدر .

شیرازده حافظک قبرینه قارشى حرمتزلکده بولنانلر ، خیامی
حقیقی بر متصوف ، مستغرق وجد بر مست عشق کبی تاقی ایلشدردی .
رباعیات موسیو نیتولاس طرفندن فرانسیزجه به نقل وترجه ایدلشدر .
انگلزجه به ایسه ده اول ترجمه اولمشدی . بالاخره آلمانجه به نقل
ایدلدی .

خیامک آناری آوروپاده انتشار ایتدیکی وقت کندیسینه شرق
(وولتری) نظریله باقمشیدی . فی الحقیقه خیامده وولتر کبی هستری
واکنه له یحیی در . طوقوناقلی وتمکم آمیز افاده لری وولتره پک یقیندر .
بشریت مظفریه قارشى آنک قدر محبت کوسترمش ، آنک قدر ناله
خوان اولمشدر .

فقط بو شرق وغرب حکیملری آرسنده یاپیله جق مقایسه ده بو
درجه بی تجاوز ایتما لیدر . چونکه بو دائره خارجنده نقاط مشابهه
آرامغه قالقشمق بیوده یورغونلشدر .

انگلزلر خیامک اشعارنده (لورد بیرون) ک آجی بدینلکنک ،
نومیدی یأس آلودینک درین ایزلرینی کوریورلر .

فقط حقیقت حالدہ خیام : وولتر ولورد بیرون دن زیاده آلمانیا
فیلسوفلرندن مشهور (شوپنهاور) ایله خطوط اساسیه به مشابهه
مالکدر .

خیامک رباعیاتی بالخاصه انگلترده پک زیاده بر حسن تلقی کورمشدر .
رباعیات فیچ ژرالد (fitz gerald) طرفندن انگلزجه به ترجمه و ۱۸۵۹
سنه سنده لوندردده طبع ایدلدی .

کندیسی ده نظری برشاعر اولان فیچ - ژرالد ، رباعیاتی حیرتبخش
بر وقوف ، نریه بر افاده ایله انگلزجه به نقل وترجه اتمکه موفق
اولمشدر .

اساساً ژرالدک انگلترده باعث اشعاری اولان انگلزلر ۱۸۵۶
تاریخنده لوندردده (شرق قلوبی) نامیه برانجمن بیلہ تشکیل ایلشدردی ،
بو قلوب ، خیامک انگلزلر افکار عمومیه سنده قازانش اولدینی موقع
احترام و ابجالک محترم بر تمنا تاسی عد اولنه بیلور . خیامک فکر
فلسفینسی آکلامق ایچون حیات بشریه عائد تظلمات آتیه سنی اوقویه لم :
« بو سفیل ارضده بر ویایکی قیصه کون قدر آتقی اقامت

ایده بیلورز . اقطاف ایده بیلدیکمز نشئه ایسه آلام واضطرابله مشبوعدر .
صوکره ، حل ایده مدیکمز بالجله مسائل حیاتیه بی بر طرفه آتهرق
بار آلام آلتنده ازیله ازیله بی تاب وتوان دوشور و ابدیاً جهانہ وداع
ایدیورز . »

خیام دیگر بر قطعه سنده ایسه شو صورتله ناله خوان اولیور :
« هیات ! بز بیچاره انسانلر وقفه کیرسکون اولنجه اشک تثار
اولان و ابدیاً بر دها عودت ایده میان جهان نورد روزکارلرک سسنه
نه قدرده بکزه یورز . اوت ، حیات بشرده ، طبق بو روزکارلرکبی
بر ایکلتی ، بر شقه اضطراب ، بر هیچقریق ، بر بورا ، بر جدالدهن
عبارتدر ، »

خیام حیاتی بویه تصویر ایدیور و احتمالک تصویر ایتدیکی کبی
حس ایدیوردی ، خیامک یأس ونومیدی ایچنده چرینان روحی
هیچ برشینه بر نفخه آرامش و سکون بوله ماش ، متصل دیدنمش ،
چیرینمش ، ایکه مشدر . نهایت واولای نظامنی بر قاج مصرعک وبر
رباعینک سینہ حزینہ کومهرک متسی اولق ایسته مشدر .

آوردبا اضطرابم اول بوجود جز حیرتم ازحیات جیزی نفزود
رقیم باکراه وندایم چه بود زین آمدن ورتن بودن مقصود
طرزنده ، حیاتدن هیچ برشی آکلایه میهرق والدہ قالان ، بر
مجهولیت مطلقه ایچنده یووارلان دیغمزی آکلامق ایسته یور .

خیام فنای بشریتی اعلان ایچون شوصورتله زمزمه خوان اولیور :
ای بس که بناشیم وجهان خواهد بود فی نام زماونی نشانی خواهد بود
زین پیش نبودیم ونشد هیچ خلل زین پس چونباشیم وهان خواهد بود
آلایش وددیده جهانک برظل قدر بایدار اوله مدیغی ارباب غنات
واستبداده شو آجی قطعه ایله آکلامق ایستیور .

آن قصرکه بر چرخ هی زدپهلو بر درکه اوشهان نهادندی رو
دیدیم برکنکره اش فاخیه بنشسته همی کنت که کوکو کو
خیام دائمی بربحران بدینی ایچنده چرینان روحنه بر رشقه تسلیت
صاچه بیلیمک امیدیه حیات سرمستانیه آتکس ، احتیاجات روحیه سنی
برقاج جرعه نک تأثیریه تطمین ایتک ایسته مش . فقط سرمست مصائب
ومناهی اواغله برابرینه لطف زبانیدن قطع امید ایدمیه جکنی :

کرکرهر طاعت نسفتم هرکز ورکردکنه زرخ نرقم هرکز
نومیدیم زبارکاه کرمت زیرا که یکی رادونکفتم هرکز
قطعه سیله تصویر ایددرک بارکاه احدیته التجا ایلشدر .

مدالی اعدادیسی مدیری

م . شمس الدین



دیلمز ایچنده . . . خورده شیلر

۴ ، (هیأت عدول) تعمیرنده عین ناصیل اوقوناجق ؟

اوزاق اوزاق برزمان . . . اوزاقلرده کی قارالتیلری بیغین بیغین
کورمکه ، تک تک سچمکه باشلامش . صانکچو جوق حالنده یز . چوجتلق
چاغنده یز . صوریورز ، اوکره نیورز . بونک آدی نه ؟ بونک آدی شو . .
اوته کینک آدی ؟ اونک آدی ده بو .